

मित्र = मित्र् nur in निर्मैयमान *Nass* (auch *Samen*) *entlassend*: निर्मैयमानो मधवन्दित्वे दिव् श्रोऽस्तु ददिषु शर्वः RV. 8, 4, 10. निर्मैयमानो अत्येन पात्रसा 2, 23, 13. — Vgl. मेघ.

मित्रिल in der Stelle: तिमित्रिल् Suçra. 1, 206, 17 wohl nur Druckfehler für **तिमित्रिल्**.

मिचिता f. N. pr. eines Flusses, v. l. für **निश्चिता** VP. 182, N. 17.

मिट्कृष्ण (?) m. N. pr. eines buddhistischen Patriarchen LIA. II, Anh. IV.

मित्र् मित्रैति (उत्क्षेपो; वादे Vop.) DHĀTUP. 28, 16.

मित्र्, मित्रैति *sprechen* oder *leuchten* DHĀTUP. 33, 83. Wird von Einigen ausgelassen.

मित्रिकामित्रिका (मित्रिका + मित्रिका) n. sg. N. pr. eines aus Rūdra's Samen stammenden Paars MBH. 3, 14523, 14528.

मिणिनण (onomatop.) adj. *undeutlich durch die Nase sprechend* (wie bei Wolfsrachen, Hasenscharte u. dgl.) Suçra. 1, 89, 11. 237, 8. 319, 14. (मिन्मिन Berl. Hdschr.). Davon nom. abstr. °त् n. ČĀRNG. SAṂH. 1, 7, 70.

मित् (von 1. **मि**) f. ein *aufgestellter Pfosten, Säule* RV. 10, 18, 12. — Vgl. गर्त०, उप०, प्रति०.

1. **मित्** (partic. von 3. मा) 1) adj. Vop. 26, 119. P. 7, 4, 40. श्रेणी-u.s.w. werden mit **मित्** componirt *gāna कृतादि* zu P. 2, 1, 59. Accent eines auf **मित्** ausgehenden comp. P. 6, 2, 170. a) *abgemessen, begrenzt, messend, ein bestimmtes Maass habend*: मिता भूः पत्यापाम् das Meer begrenzt die Erde Spr. 461, v. l. अन्नराणि तु षट्टुशङ्कायत्रो ब्रह्मणो मिता *misst* —, besteht aus 34 Silben RV. Prāt. 16, 7. मानात्तरं रथं मितां शलाकाम् im Maasse gleichkommend SŪRJAS. 6, 20. (मन्त्रत्रै): एषिर्मितः कल्प्ये गु-गस्त्रवर्पयते: BHĀG. P. 8, 13, 37. उच्छ्रायाद्विगुणामितां त्यक्ता भूमिम् *zwei-
mal so viel VARĀH. BHĀG. S. 53, 76. कृत्स्मिते खाता श्वभू* 92. द्युकुलमितो इतिकाशः 58, 11. पर्वमित (किन्त) 79, 34. अब्दैस्तारकमितैः *in so viel Jahren als das Maass der Sterne angiebt* 98, 3. कुरुतः P. 6, 2, 170, Sch. सहस्रमितमस्तकः so v. a. *tausend PANĀKAR. 2, 2, 41. मितिस्तस्माच्कृतगुणै-
स्तत्र मुन्दरमन्दिरैः* hundert Mal so viel 1, 7, 55. वस्वषष्ठामिते शाके *im
Jahre 888 der Čāka-Aera BHĀTĀTOP. ZU VARĀH. BHĀG. am Ende. भेरै-
विद्यमितैः* so v. a. *sieben Z. f. d. K. d. M. 4, 324. अत्यं तूणरत्ने मित्रि-
मितं तव einer Zauberkraft gleichkommend KATHĀS. 46, 78. — b) abgemessen
so v. a. *mässig, kärglich, wenig*: मितं ददाति हि पिता मितं माता मितं
मृतः । अमितस्य हि दातारं भर्तारं का न पूज्येत् ॥ Spr. 2193. मितं भुजे
मविभव्याश्रितेयो मितं स्वपित्यमितं कर्म कृत्वा 4717. चतुर्थकालमभीया-
दन्नारलवणं मितम् M. 11, 109. तुर्गैर्मितैः RĀGA-TAB. 5, 453. मितपुण्यता
1, 158. अव्यकाश Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 7, 12, Cl. 44. पृष्ठः
सत्यं मितं ब्रूते *in wenigen Worten* Spr. 2844. गिरः RAGH. 9, 44. मितै-
वैचोमिः Verz. d. Oxf. H. 213, b, No. 508. मितां मूर्धबोधस्य दीकाम् *ge-
drängt, kurz* 174, b, No. 393. गोपालगोपीस्तदकै विनीलमितलोचनाः
wohl klein PANĀKAR. 3, 7, 33. — c) *ermessen, erkannt, erforscht*: अमेयो
मितलोकस्तम् RAGH. 10, 18. — 2) m. Bez. eines best. göttlichen Wesens
(neben संमित) JĀÉN. 1, 284. — Vgl. श्र० (*unermesslich, unberechenbar
gross, unendlich —, sehr viel*): अमितात्मन् MBH. 3, 11924. बल HARIV.
13974. VARĀH. BHĀG. S. 34, 13. 70, 6. 81, 29. 104, 41. अमितं कर्म कृत्वा Spr.
4717. ohne bestimmtes Maass VARĀH. BHĀG. S. 53, 16. अमितत न. *Un-
ermesslichkeit* HARIV. 13976), 1. सु०.*

2. **मित** partic. von 1. **मि** s. das. und vgl. 2. **मुमित**.

मितंगम (मितम्, adv. von 1. **मित**, + गम) adj. f. श्रा *gemessenen Schritte gehend*: °गम, °गमा वृस्तिनी P. 3, 2, 38, Vārtt. 1, Sch. m. f. *Elephant* ČKD. und WILSON.

मितंजु (2. **मित** + जु) adj. *der wohlgefügte —, feste Knie hat*: स व-
द्विभिस्वीभिर्गीषु शश्वन्मितज्ञुभिः पुरुकूवा विगाय RV. 6, 32, 3. मितंजु-
मिर्नमृष्यैरियाना 7, 93, 4. अन्तर्मीवासृ इङ्ग्या मदत्तो मितंज्ञवा वरिमृत्ता पृ-
थिव्या: 3, 59, 3.

मितंदु (2. **मित** + 2. दु *Läufer* so v. a. *Fuss, Bein*) UNĀDIS. 1, 35 (oxyt.).
P. 3, 2, 180, Vārtt. (= **मितं इवति**). 1) adj. *der feste Beine hat, ein tüch-
tiger Läufer* NIR. 12, 44. परि त्यन्ता मितंज्ञुति क्षेत्राः RV. 4, 6, 5. त्यन्ता
देवेष विविदे मितंदुः: 7, 7, 1. वाजिनः: 38, 7, 10, 64, 6. भवति मृत्या संमित्या
मितंदृः 9, 94, 4. — 2) m. *Meer* TRIK. 1, 2, 8. H. 1073.

मितधञ्ज (1. **मित** + धञ्ज) m. N. pr. eines Fürsten BHĀG. P. 9, 13, 19, 20.

मितभाषितर् (1. **मित** + भा०) nom. ag. *wenig sprechend* MBH. 4, 165.

मितभाषिन् (1. **मित** + भा०) 1) adj. *wenig sprechend* RAGH. 1, 7. — 2)
f. °भाषिणी Titel zweier (*kurzer*) Commentare HALL 73. COLEBRA. Misc.
Ess. II, 432.

मितभुक्त (1. **मित** + भुक्त) adj. *mässig essend, mässig im Essen* Spr. 4019.

मितभुज् (1. **मित** + 4. भुज्) adj. dass. M. 11, 75. JĀÉN. 3, 204.

मितमाति (1. **मति** + म०) adj. *einen beschränkten Verstand habend* Spr.
2887. Verz. d. Oxf. H. 212, a, 13.

मितैमिति (2. **मित** + मेधा) adj. *festwurzelnde Kraft habend*: ऊत्प॑:
VĀLAHK. 3, 5.

मितंपच (मितम्, acc. von 1. **मित**, + पच) adj. f. श्रा P. 3, 2, 34. Vop. 26,
55. 1) *wenig kochend, mässig gross (ein Kochgeschirr)*: स्थाली DAÇAK. 155, 11. — 2) *karg, geizig* AK. 3, 1, 48. H. 367. HALĀJ. 2, 192. Spr. 2338.
श० BHĀTT. 6, 97. Vgl. किंपच, किंपचान, बड़पाक्ष.

मितराविन् (मित + रा०) adj. zur Erklärung von मरुत् NIR. 11, 13. DURGA
erläutert: मितं नाम प्राणिष्ठे (also 2. **मित**) यथा तेषां पोषाणं रवितुं तथा र-
वति; nach Andern aber ist अमितराविन् ohne Maass brüllend zu lesen.

मितराविन् (मित + रा०) adj. zur Erklärung von मरुत् NIR. 11, 13.

मितवाच् (1. **मित** + वाच्) adj. *wenig redend* WILSON.

मितशायिन् (1. **मित** + शा०) adj. *mässig schlafend* MĀRE. P. 93, 1.

मिताकर (1. **मित** + अत्तर, 1) adj. a) *in gebundener Rede abgesetzt,*
metrisch: ग्रन्थ NIR. 1, 9. RV. Prāt. 12, 9. An beiden Stellen auch श०.
— b) *kurz und bündig (von Reden)*: मिताकरं चिरव्यवस्थापितवागभा-
षण KUMĀRAS. 5, 63. — 2) f. श्रा Titel verschiedener *kurz gefasster* Com-
mentare Verz. d. Oxf. H. 163, a, N. 4, 390, a, No. 29, 273, a, No. 647, 273,
a, 38, 279, a, 15. STENZLER in der Vorrede zu JĀÉN. V. fg. Verz. d. B. H.
No. 1028. 1028. 1170. HALL 94. 171. 174. 175. 192. GILD. Bibl. 310. fg.
श० कार Verz. d. Oxf. H. 277, a, 12. °व्याख्यान 113, b, 35. 262, b, No. 632.

मिताकराया: सिद्धान्तसंग्रहः 263, b, No. 635. Vgl. श्रु०.

1. **मितार्थ** (1. **मित** + श्र्य) m. *Gemessenes, Wohlerwogenes*: °भाषिन्
SĀH. D. 88.

2. **मितार्थ** (wie eben) adj. *gemessen —, vorsichtig zu Werke gehend*:
Bez. einer Art von Abgesandten (दूत) KĀM. NITIS. 12, 3. SĀH. D. 86.

मितार्थक m. dass.: **मितार्थमाणी कार्यस्थि सिद्धिकारी** मितार्थकः 88.